

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รายงานของผู้สอบบัญชี เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในงบการเงิน ซึ่งผู้สอบบัญชีมีหน้าที่ที่จะแสดงความเห็นต่องบการเงินที่ผู้บริหารของกิจการจัดทำขึ้น ว่างบการเงินได้แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการโดยถูกต้องตามควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ ดังนั้นผู้สอบบัญชีควรแสดงความเห็นต่องบการเงินอย่างชัดเจน เพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงินนำไปเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจอย่างชัดเจนและถูกต้อง อย่างไรก็ตามตามตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นได้ว่าการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีปริมาณมาก เมื่อเทียบกับปริมาณของรายงานแบบที่เปลี่ยนแปลงไปแบบอื่น ๆ

ตารางที่ 1.1 ประเภทของรายงานของผู้สอบบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประเภทของรายงาน ของผู้สอบบัญชี	2544		2545		2546		2547	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. รายงานอย่างไม่มี เงื่อนไข	177	46.3	191	48.0	249	59.8	325	71.9
2. รายงานอย่างไม่มี เงื่อนไข และมีการ เน้นข้อมูลและ เหตุการณ์	120	31.4	129	32.4	111	26.7	79	17.5
3. รายงานอย่างมี เงื่อนไข	48	12.6	48	12.1	37	8.9	31	6.8
4. รายงานว่างบ การเงินไม่ถูกต้อง	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
5. รายงานไม่แสดง ความเห็น	37	9.7	30	7.5	19	4.6	17	3.8
รวม	382	100	398	100	416	100	452	100

ซึ่งมาตรฐานการสอบบัญชี ได้กำหนดให้พรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ควรแสดงต่อทำยพรรคความเห็น เพื่อสร้างความชัดเจนว่าเรื่องที่ผู้สอบบัญชีทำการเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ไม่กระทบ และไม่เกี่ยวข้องกับความเห็นของผู้สอบบัญชี ซึ่งวัตถุประสงค์ของการเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ เพื่อที่จะให้ผู้ใช้งบการเงินได้เห็นถึงประเด็นที่สำคัญ ที่ปรากฏอยู่ในงบการเงิน ซึ่งควรนำมาพิจารณาตัดสินใจใช้ข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้อง และมาตรฐานการสอบบัญชีให้ดุลพินิจแก่ผู้สอบบัญชี ในการเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์อื่น ๆ ที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินนอกเหนือจากเรื่องความไม่แน่นอน ซึ่งมาตรฐานการสอบบัญชีไม่ได้กำหนดว่าควรเน้นหรือควรพิจารณาเน้น เหมือนกับกรณีของความไม่แน่นอนในเรื่องการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หรือความไม่แน่นอนที่สำคัญอื่น ๆ และถ้าไม่ทำการเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์นี้ ก็ไม่ถือว่าผิดมาตรฐานการสอบบัญชี

อย่างไรก็ตาม ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งผู้ใช้รายงานของผู้สอบบัญชีอาจยังไม่เข้าใจมาตรฐานการสอบบัญชี โดยเฉพาะในเรื่องของการเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ ที่มาตรฐานการสอบบัญชีเพียงแต่ต้องการให้ผู้ใช้งบการเงินของผู้สอบบัญชีได้เห็นถึงประเด็นที่สำคัญที่ได้เปิดเผยอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเท่านั้น ไม่ได้ต้องการให้ผู้ใช้งบการเงินของผู้สอบบัญชีให้นำหนักกับสิ่งที่ผู้สอบบัญชีทำการเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ จนทำให้ส่งผลกระทบต่อการใช้งานข้อมูลไปใช้เพื่อการตัดสินใจ

การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะทราบถึงผลกระทบต่อการใช้ข้อมูลโดยเฉพาะเรื่องการตัดสินใจลงทุนและการแนะนำลงทุน รวมทั้งความแตกต่างของการตัดสินใจระหว่างการเพิ่มและไม่เพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเห็นของผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ต่อการเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี
2. เพื่อศึกษาการตัดสินใจและเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มีเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มีขอบเขตที่จะทำการศึกษาเฉพาะผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นักลงทุนรายย่อยที่ได้ทำการเปิดบัญชีกับบริษัทหลักทรัพย์ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นอกจากนี้จะนำผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อทราบความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องว่าประเด็นใดบ้างควรปรากฏอยู่ในวรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ และการศึกษานี้จะใช้แบบสอบถามในการวิเคราะห์การตัดสินใจและเปรียบเทียบการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการลงทุนในกรณีที่มีและไม่มีวรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์แตกต่างกันไป

1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ผู้สอบบัญชี	หมายถึง ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์
นักลงทุน	หมายถึง นักลงทุนรายย่อยที่ได้ทำการเปิดบัญชีกับบริษัทหลักทรัพย์
นักวิเคราะห์หลักทรัพย์	หมายถึง นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
วรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ ในรายงานของผู้สอบบัญชี	หมายถึง วรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การเพิ่มวรรณคดีข้อมูลและเหตุการณ์มีผลกระทบต่อการใช้ข้อมูลโดยเฉพาะเรื่อง การตัดสินใจลงทุน และการแนะนำลงทุน การเพิ่มวรรณคดีข้อมูลและเหตุการณ์ น่าจะมีประโยชน์ต่อการใช้ข้อมูล เพื่อที่จะให้ผู้สอบบัญชีนำไปพิจารณา โดยเฉพาะเรื่องที่มาตรฐานการสอบบัญชีไม่ได้ระบุว่าผู้สอบบัญชีควรเน้นข้อมูล และเหตุการณ์ดังกล่าว
2. การเพิ่มวรรณคดีข้อมูลและเหตุการณ์เรื่องเดียวกัน แต่มีผลกระทบต่อการใช้ ข้อมูลโดยเฉพาะการตัดสินใจลงทุน และการแนะนำลงทุนต่างกันอย่างมี สาระสำคัญ ระหว่างการเพิ่มและการไม่เพิ่มวรรณคดีข้อมูลและเหตุการณ์ ดังนั้น ผู้สอบบัญชีควรระมัดระวังในการเพิ่มวรรณคดีข้อมูลและเหตุการณ์
3. ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำมาตรฐานการสอบบัญชี ควรให้ความรู้และ ประชาสัมพันธ์แก่ผู้ใช้รายงานของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และ เจตนารมณ์ของมาตรฐานการสอบบัญชี ในเรื่องของการเพิ่มวรรณคดีข้อมูลและ เหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ใช้รายงานของผู้สอบ บัญชีเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเพิ่มวรรณคดีข้อมูลและเหตุการณ์ จนทำให้ นำข้อมูลและเหตุการณ์ดังกล่าวไปให้น้ำหนักมากไปกว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏใน หมายเหตุประกอบงบการเงิน

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน และฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้ข้อมูลจากสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 1 เพื่อนำมาจัดทำแบบสอบถาม ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้
 - 2.1 จากการสัมภาษณ์ลึกเพื่อให้ได้คำถามที่เหมาะสมในการจัดทำแบบสอบถาม
 - 2.2 ทำการสำรวจโดยแบบสอบถาม
3. การเลือกตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม
4. ออกแบบสอบถาม
5. รวบรวมข้อมูล
6. ประมวลผล และร่างผลวิจัยฉบับสมบูรณ์
7. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึง เอกสาร วารสาร ตำราวิชาการ หรือฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ๆ คือ ส่วนที่ 1 ประเภทของรายงานของผู้สอบบัญชี และส่วนที่ 2 การเพิ่มวรรณกรรมข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย อันประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย แหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

บทที่ 5 กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 6 กล่าวถึง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย